

Sygn. akt IV Cz 124/14

POSTANOWIENIE

Dnia 5 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku, IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Jastrzębski

Sędziowie : SO Dorota Curzydło (spr.)

SO Jolanta Deniziuk

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2014 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G.

z udziałem K. Ż.

o stwierdzenie nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie

w przedmiocie wniosku biegłego o przyznanie wynagrodzenia

na skutek zażalenia wnioskodawcy

na punkt 2 (drugi) postanowienia Sądu Rejonowego w Lęborku z dnia 31 stycznia 2014 r., sygn. akt VI Ns 151/13

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowego w Lęborku, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt IV Cz 124/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy przyznał biegłemu sądowemu J. L. kwotę 5.019,72 zł brutto tytułem wynagrodzenia za wykonanie opinii w sprawie VI Ns 151/13.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Pierwszej instancji wskazał, że przedłożona przez biegłego faktura VAT nr (...) została sprawdzona pod względem formalnym i rachunkowym, a uwzględnione przez niego w karcie pracy pozycje były konieczne do wykonania zlecenia, wobec czego zaakceptował przyjęte przez biegłego stawki wynagrodzenia z tytułu złożoności charakteru problemu, będącego przedmiotem opinii. Ponadto Sąd powołał liczne przepisy, w oparciu o które dokonuje się analizy pracy biegłego, pod kątem ustalania wysokości wynagrodzenia.

Na powyższe postanowienie wnioskodawca wniósł zażalenie, w którym domagał się jego zmiany i dokonania ponownej weryfikacji przedłożonego przez biegłego rachunku, ewentualnie jego uchylecia i przekazania sprawy Sądowi Pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, nadto zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Skarżący zarzucił naruszenie 328 k.p.c. w zw. z art. 367 k.p.c. oraz art. 89 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez przyznanie biegłemu wynagrodzenia nieodzwierciedlającego jego rzeczywistego nakładu pracy i czasu poświęconego na sporządzenie opinii.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się zasadne w stopniu skutkującym koniecznością uchylecia zaskarżonego postanowienia do ponownego rozpoznania z przyczyn uniemożliwiających jego merytoryczną kontrolę instancyjną. Sąd Okręgowy podziela stanowisko skarżącego, co do zarzutu zawyżenia przez biegłego żądanego i przyznanego zaskarżonym postanowieniem wynagrodzenia w aspekcie faktycznego i realnego czasu poświęconego wykonaniu opinii i nakładu pracy biegłego.

W pierwszej kolejności należy jednak zauważyć, że zgodnie z art. 89 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę ustala Sąd, uwzględniając wymagane kwalifikacje, potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy, a wysokość wydatków na podstawie złożonego rachunku. Podstawę obliczenia stawki wynagrodzenia za godzinę pracy i taryfy zryczałtowanej stanowi ułamek kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, której wysokość określa ustawa budżetowa. W roku 2013 kwota ta wynosiła 1.766,46 zł.

Po myśli § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym (Dz.U.2013.518), stawka wynagrodzenia biegłych, powołanych przez sąd, za każdą rozpoczętą godzinę pracy wynosi - w zależności od stopnia złożoności problemu będącego przedmiotem opinii oraz warunków, w jakich opracowano opinię - od 1,28% do 1,81% kwoty bazowej (1.766,46 zł).

Zgodnie natomiast z § 4 przywołanego wyżej rozporządzenia, w razie złożonego charakteru problemu będącego przedmiotem opinii, stawka może być podwyższona do 50%, jeżeli biegły spełnia przesłanki w tym przepisie wymienione.

Stosownie zaś do § 7 ust. 3 tego rozporządzenia, wynagrodzenie za wykonaną pracę biegłych z dziedziny geodezji i kartografii, w zakresie czynności opisanych w załączniku nr 3 do rozporządzenia, można określić według stawki albo taryfy zryczałtowanej, wskazanej w tym załączniku.

Nie można nadto tracić z pola widzenia, że według orzeczenia Sądu Najwyższego z 13 października 1988r. (IV PZ 66/88 - Biul. SN 1988, nr 10, s. 11), przy ustalaniu wysokości należnego biegłemu wynagrodzenia decydujące znaczenie ma nie ilość rzeczywiście wykorzystanego przez biegłego czasu, lecz ilość czasu niezbędnego do prawidłowego opracowania opinii przez specjalistę, dysponującego niezbędnymi wiadomościami w danej dziedzinie. Konieczne jest zachowanie stosownych proporcji przy przyznawaniu biegłym wynagrodzenia w związku z opiniami składanymi w podobnych sprawach (por. również orzeczenie Sądu Najwyższego z 10 maja 1973r., I PZ 25/73 , OSNCP 1973, nr 10, poz. 184).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że przedłożona przez biegłego karta pracy, zawierająca zestawienie czynności i liczby godzin, jest nieadekwatna do ilości czasu niezbędnego do sporządzenia przedmiotowej opinii. Wprawdzie biegły sądowy, powołany w niniejszej sprawie, zrealizował zlecenie Sądu I instancji, polegające na opracowaniu opinii, obejmującej sporządzenie mapy z zaznaczeniem przebiegu linii elektroenergetycznych oraz innych urządzeń elektroenergetycznych, przebiegających przez nieruchomość będącą przedmiotem niniejszego postępowania, a nadto ustalenia zakresu służebności przesyłu, wobec czego Sąd Pierwszej instancji zobligowany był przyznać mu stosowne wynagrodzenie.

Tym niemniej godzi się dostrzec, że z kosztorysu oraz karty pracy biegłego, stanowiących załącznik do faktury VAT nr (...) (k. 325 - 327), a opiewającej na kwotę 3.473,26 zł wynika, iż czynności, nieobjęte tabelą nr 3 (tj. załącznikiem nr 3 do wspomnianego powyżej rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości) zajęły biegłemu 27,5 godziny. Z uwagi

na złożony charakter przedmiotu opinii, biegły ustalił stawkę za jedną godzinę pracy na poziomie 31,97 zł przy uwzględnieniu maksymalnego procentu kwoty bazowej (1,81%), powiększonej o maksymalne 50% (§ 2 i 4 w/wym rozporządzenia), co po przemnożeniu dało kwotę 1606.49 zł ($33,5 \times 31,97 \times 1,5$). Biegły wskazał, że na sporządzenie opinii złożyły się następujące czynności: zapoznanie się z aktami sprawy (4 godziny); zgłoszenie pracy geodezyjnej w starostwie i pobranie dokumentów (3 godziny); oględziny nieruchomości (3 godzina); opracowanie opinii (12,5 godzin), kompletowanie opinii (4 godziny); dojazdy (1 godzina).

W ocenie Sądu Okręgowego, poważne wątpliwości wzbudzają dwie pierwsze pozycje oraz czas, jaki biegły przeznaczył na kompletowanie opinii – aż 3 godziny.

Następnie biegły, powołując się na załącznik nr 3 wspomnianego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013r., zwiększył wysokość żądanego przez siebie wynagrodzenia o kwotę 1.021,54 zł ($57,83\% \times 1.766,46$ zł). Prowadzi to do wniosku, że biegły w sposób nieuprawniony ustalił część żądanego wynagrodzenia w oparciu o stawkę godzinową, a następnie powiększył je w oparciu o zryczałtowane taryfy, a więc wbrew dyspozycji § 7 ust. 3 przywołanego rozporządzenia, gdzie ustawodawca wyraźnie przyjął alternatywę rozłączną dla wskazanych sposobów ustalania wynagrodzenia.

W świetle natomiast powołanych przepisów oczywistym jest, że wyliczony w karcie pracy czas i nakład pracy biegłego podlega weryfikacji sądowej. Tymczasem z treści uzasadnienia zaskarżonego postanowienia nie sposób wywnioskować, czy Sąd Rejonowy rzeczywiście zbadał pod względem formalnym i rachunkowym przedłożoną przez biegłego fakturę, informację oraz kartę pracy, skoro wspomniał jedynie, iż zostały one sprawdzone, a wskazane prace uznane za konieczne do wykonania zlecenia, dodajmy – nieskomplikowanego zdaniem Sądu Okręgowego.

Ponadto, poza lakonicznym odwołaniem się do kryteriów, pomieszczonych w art. 89 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013r., Sąd Pierwszej instancji nie przeanalizował w istocie nakładu pracy biegłego, czasu rzeczywiście niezbędnego do wykonania zlecenia, akceptując wskazaną przez biegłego liczbę godzin bez uwzględnienia stopnia skomplikowania przedmiotu opinii, czy jej zakresu. Dokonanie rozważań, w myśl omówionych wyżej przepisów, jest jednak niezbędne do prawidłowej oceny wniosku biegłego i ustalenia właściwej wysokości wynagrodzenia za sporządzoną przez niego opinię, zaś ich brak uniemożliwia w istocie kontrolę merytoryczną postanowienia w postępowaniu zażaleniowym.

Dlatego też rzeczą Sądu Rejonowego, przy ponownym rozpoznaniu wniosku J. L., będzie zwrócenie się do biegłego o sporządzenie rachunku oraz karty pracy zgodnie z § 7 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013r., a następnie dokonanie ich analizy, według wskazanych powyżej kryteriów.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy, mocą art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, pozostawiając na podstawie art. 108 § 2 k.p.c. temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.